

WIKTOR MARZEC - ZGODOVINA NA ŠPICI

29.9.2026 - | Inštitut za novejšo zgodovino

16. septembra 2026 smo v okviru cikla Zgodovina na Špici na Inštitutu za novejšo zgodovino gostili novo predavanje.

Predavatelj Wiktor Marzec je v prispevku »*Nerevolucija. Mejne poti in režimski izidi v naslednicah imperija Romanovih 1905–1921*« predstavil različne poti političnega in družbenega razvoja štirih zahodnih obrobni območij nekdanjega ruskega imperija – Poljske, Finske, Gruzije in Latvije – ob njihovem prehodu iz imperialne vladavine v neodvisne državne ureditve.

Čeprav so si bile te regije v številnih strukturnih značilnostih podobne, so po razpadu imperija razvile zelo različne politične sisteme. Predavanje je skozi primerjalno perspektivo osvetlilo vlogo revolucije leta 1905, socialistične politike, razrednih konfliktov, podeželske mobilizacije in medimperialnega tekmovanja pri oblikovanju teh različnih poti.

Marzec je posebno pozornost namenil vprašanju nastanka nacionalnih držav ter pokazal, kako njihovega razvoja ni mogoče razumeti zgolj kot vnaprej določene poti do nacionalne neodvisnosti, temveč tudi kot rezultat razpada imperijev, revolucionarnih procesov in sporov glede prihodnje družbene ureditve.

Dogodek je potekal v angleškem jeziku, v prostorih INZ in prek Zooma.

Posnetek predavanja bo kmalu objavljen na portalu SIstory.si, kjer si lahko že zdaj ogledate tudi prejšnja predavanja iz cikla Zgodovina na Špici.

V objavi delimo nekaj foto utrinkov z dogodka.

WIKTOR MARZEC - HISTORY ON THE EDGE

On 16 September 2026, the Institute of Contemporary History hosted another lecture in the History on the Edge series.

In his lecture, *Irrevolution: Borderland Pathways and Regime Outcomes in the Successor States of the Romanov Empire, 1905–1921*, Wiktor Marzec explored the divergent political and social trajectories of four western peripheries of the former Russian Empire – Poland, Finland, Georgia, and Latvia – as they transitioned from imperial rule to independent statehood.

Despite sharing several structural similarities, these regions developed markedly different political systems following the collapse of the empire. Through a comparative perspective, the lecture examined the role of the 1905 Revolution, socialist politics, class conflict, rural mobilization, and inter-imperial competition in shaping these different trajectories.

Marzec paid particular attention to the emergence of national states, demonstrating that their development cannot be understood simply as a predetermined path towards national independence, but also as the outcome of imperial disintegration, revolutionary processes, and intense struggles over the future social order.

The lecture was held in English, both at the Institute of Contemporary History and online via Zoom.

A recording of the lecture will soon be available on Sistory.si, where you can also watch previous lectures from the History on the Edge series.

We are sharing a few highlights from the event.

<https://inz.si/2026/09/29/wiktor-marzec-zgodovina-na-spici>